

Sammanträdesanteckningar samråd sverigefinnar, tornedalingar, kväner och lantalaiset

Tid och plat

Torsdag 12 februari kl 17-19

Digitalt via Teams

Deltagande

Representanter för sverigefinnar och tornedalingar, kväner och lantalaiset

Representanter för Region Västerbotten

Se bilaga 1 för regionens deltagande och ordförande.

1. Mötet startas.

Ordförande hälsar välkomna och samrådet utser justerare. Föregående sammanträdesanteckning lyfts. föregående minnesanteckningar lyfts. Ordförande frågar om önskemål om övriga punkter till dagens samråd. Presentationsrunda av deltagare sker.

2. Information, dialog och samråd med HR inom region Västerbotten

Frågan om nationella minoritetsspråk ses som meriterande vid anställning har tidigare lyfts på samrådsmöte. Idag är HR-representant inbjuden för att informera om rekryteringsprocesser samt föra dialog om nationella minoritetsspråk och anställning inom regionen. HR-representanten inleder med en power-point presentation över demografin (befolkningsutvecklingen). 0-19 åringar och 20-65 åringar minskar i antal ända fram mot 2034, dvs befolkning i arbetsför ålder minskar. Kompetensförsörjningen är en utmaning över hela länet. Västerbotten möter stora utmaningar med åldrande befolkning och stora pensionsavgångar som påverkar arbetskraften. Rekrytering i Västerbotten måste följa lagstiftning vid all nyrekrytering. För mer information, se ppt.

Samrådet samråder om och diskuterar hur nationella minoritetsspråk kan och ska vara meriterande och hur regionen kan jobba vidare med det. Frågan lyfts inom vilka specifika verksamheter inom regionen som tillgång av nationellt minoritetsspråk bland personal skulle vara mest önskvärt. Sverigefinsk representant lyfter logopedin som ett viktigt område. Inom logopedin är språket själva behandlingen för att kunna hjälpa de som har finska som modersmål. Ett annat område som föreslås är psykiatri samt i receptionen på ett sjukhus. Någon hälsocentral skulle som extrakompetens kunna ha exempelvis finska.

HR informerar: Vid anställning ska personen först ha kompetens inom sitt specialistområde, sedan kan språket vara en merit. Meriterna måste vara

proportionerligt gentemot arbetsplatsens behov. Regionen rekryterar personal just nu från Finland.

Regionen tar med sig dialogen och synpunkterna som framkommit under mötet.

3. Nuläge skyltning

Region Västerbotten har i samråd med alla nationella minoriteter beslutat om Mål och riktlinjer för arbete med nationella minoriteter. Skyltning är en prioriterad aktivitet för de språk regionen är förvaltningsområde för. Skyltningen omfattar utomhusskytning på länets hälsocentraler och sjukstugor och man började med ett pilotprojekt med Mariehems hälsocentral och Vilhelmina sjukstuga. Nu ämnar regionen gå vidare med skyltning i södra Lappland, med undantag för Lycksele, Storuman och Tärnaby där det råder oklarheter om vilken samisk varietet som man ska översätta till. På ett samråd ställdes frågan om varför regionen föreslår skyltning på alla tre språk i alla kommuner, och svaret på den frågan är att regionen är förvaltningsområde för alla tre språk.

Regionen kommer gå vidare med följande skyltning:

- Dorotea hälsocentral: Sydsamiska, finska och meänkieli
- Malå sjukstuga: Umesamiska, finska och meänkieli
- Sorsele sjukstuga: Umesamiska, finska och meänkieli
- Åsele sjukstuga: Sydsamiska, finska och meänkieli
- Saxnäs distriktssköterskemottagning: Sydsamiska, finska och meänkieli
- Dikanäs distriktssköterskemottagning: Sydsamiska, finska och meänkieli

Dessa är inlämnade för översättning till respektive språk. På nästkommande samråd i maj kommer vi att ha ett sista samråd att översättningarna för södra Lappland är rätt, innan uppsättning av skyltar i södra Lappland sker.

Regionen går även vidare i arbetet med skyltning i resten av länet. Samisk samordnare har stämt av gällande samisk varietet med respektive kommun. I vissa kommuner önskar man översättning till fler samiska varieteter, men på grund av krav på begränsning måste vi besluta om ett. I det samiska samrådet kommer det under januari/februari att samrådas om vilka samiska varieteter som ska översättas till i resterande del av länet.

Synpunkter under mötet: En tornedalsk representant lyfter önskemålet att regionen ska skylta med språken i bokstavsordningen, där meänkieli skulle komma överst på skyltarna. Regionen lyfter att nationella minoriteterna har många önskemål som ibland också krockar med varandra. Regionen har även fler aspekter att tänka på när det gäller skyltningen.

Översättningar och utkast på skyltar bör vara klara till samrådet i maj, och regionen vill ha ett sista samråd att skyltarna är rättstavade vid nästkommande samråd. Regionen är glad att samrådet tillsammans arbetat för att skylta utanför hälsocentralerna och sjukstugorna på de språk regionen är förvaltningsområde för.

4. Information från regionkulturchef

Regionkulturchefen söker nu extern person som kan handlägga processen för de tre kulturstipendier som ska utses under 2026, till en samisk, en sverigefinsk och en tornedalsk konstnär.

Information ges om Arctic Art Summit 16-18 juni i Umeå, en stor kulturkonferens i Sverige.

5. Förfrågan från och samråd om Lumino filmläger 2026

Salofilm planerar att genomföra nytt filmläger sommaren 2026. Denna gång kommer ungdomar från alla fem nationella minoriteter bjudas in att delta. För mer information, läs bifogade bilagan. Bifogat finns även beskrivningen hur de jobbar med ungdomarna på ett inkluderande sätt.

Salofilm har också tagit kontakt med regionala utvecklingsförvaltningen inom regionen. Avstämning sker för att undvika dubbelfinansiering från en och samma part.

Under mötet: Salofilm ger information om det planerade lägret. Andra året som Salofilm anordnar läger i Umeå, vill bjuda in ungdomar från alla 5 nationella minoriteter, 15-25 deltagare. Deltagande behöver inte ha några grundkunskaper alls. Inkludering och samverkan mellan alla ungdomar. Salofilm behöver hjälp med marknadsföring och att etablera kontakt med andra nationella minoritetsföreningar. Har börjat söka finansiering från flera olika håll. Nationella minoritetsrepresentanterna är positiva till att satsningar på barn och unga föreslås.

Regionen tar med sig synpunkterna.

6. Statsbidrag nationella minoriteter

Regionen har sammanställt den ekonomiska redovisningen för statsbidrag nationella minoriteter 2025. Redovisningen lyfts under samrådet. Stora delar av vad som bekostats av statsbidraget är bidraget till Luminofilm, översättningar till nationella minoritetsspråk, samiska tidskrifter till hälsocentraler. (Samrådet har tidigare på samråd frågat om det funnits önskemål att köpa in tidskrifter på andra nationella minoritetsspråk men det var då inte aktuellt.), samt annonsering.

Statsbidraget för 2026 kommer att användas framför allt på de tre prioriterade områdena skyltning, konststipendium samt förbättrande av samråden.

En sverigefinsk representant tycker inte att statsbidraget använts så mycket i den norra delen av länet. Regionen har dock gjort stora övergripande insatser som syns i redovisningen.

7. Meänflaku tornedalingarnas dag 15 juli

Tornedalsk representant informerar om planeringen inför dagen. Dagen kommer att firas på Gammlia. Flera evenemang planeras. Dialog om regionens möjlighet att delta på evenemanget. Förtroendevald från regionen planerar att delta.

8. Information om de två kommande samråden under 2026

Regionen behöver, tillsammans med de nationella minoriteterna, ta fram nytt Mål- och riktlinjedokument för regionens arbete med nationella minoritetsinsatser för de kommande åren, förslagsvis 2027-2030. Regionen kommer därför att bjuda in alla fem nationella minoriteter samtidigt på de två kommande samråden, 19 maj och 15 september. I maj planeras en workshop där alla får lämna förslag på vad regionen ska arbeta med. Förslagen kommer sedan att sammanställas, och på mötet den 15 september kommer det sammanställda dokumentet att samrådats.

Kommande samråd planeras alltså till 19 maj, kl 18-20 samt 15 september kl 18-20.

9. Övriga frågor

Society Expo 2026 sker under en två veckors period maj/juni. Lennart Rohdin kommer att föreläsa. Kommer att byggas en kristallbastu. Regionen planerar att delta genom att tillsammans med Skellefteå kommun bekosta föreläsare inom området.

En representant för sverigefinnarna lyfter också sverigefinnarnas dag 24 februari. Regionen planerar att bland annat synliggöra den internt via flyers, samt via flaggning.

UNDERSKRIFTSSIDA

**Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter:**